

1993.III. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

Pénzbeli ellátások

- Járási hivatal: idős korúak járadéka/
foglalkoztatást helyettesítő támogatás/
egészségkárosodási és gyerekelügyeleti
támogatás/ ápolási díj, kiemelt és emelt
összegű ápolási díj
- Képviselő testület: települési támogatás
-
- Felülvizsgálat, kérelem beterjesztése,

idős korúak járadéka

- a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 85%-át (100%, 135% egyedülálló, 75 feletti)
- Mértéke: az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 85% (100%, 135%)

Aktív korúak ellátása

Aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg - csak egy személy jogosult (kivéve, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, míg a másik személy az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás feltételeinek felel meg)

Nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs

- a) az első nagykorú családtag arányszáma 1,0 (a gyermekét egyedülállóként nevelő szülő arányszáma 0,2-vel növekszik),
- b) a házas- vagy élettárs arányszáma 0,9,
- c) az első és második gyermek arányszáma gyermekenként 0,8,
- d) minden további gyermek arányszáma gyermekenként 0,7,
- e) a fogyatékos gyermek arányszáma 1,0,

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás

- álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel, az állami foglalkoztatási szervvel együttműködés, 30 nap keresőtevékenység (vagy szociális szervezet közös termelése, vagy közfoglalkoztatási munka, tanfolyam, munkaröpiaci progi)
- havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a (22 800)

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

- Egészségkárosodott személynek minősül, vagy
- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani
- Havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete(de max a közfoglalkoztatási nettó bér 90%)
- A családi jövedelemhatár: a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 95%-ának szorzata

Ápolási díj

- A tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére (súlyos fogyatékos, 18 év alatti tartós beteg)

Alapösszeg 115%-a (37 490)

- Kiemelt: külön tv (jelentős egészségkárosodás, akire tekintettel magasabb összegű családi pótlékot kapnak, önállóan nem vagy segítséggel képes) alapösszeg 207%
- Emelt összegű, ha fokozott ápolást igénylő, de nem jogosult kiemeltre

(azaz önállóan nem képes

a) étkezni, vagy b) tisztálkodni, vagy c) öltözködni, vagy d) illemhelyet használni, vagy e) lakáson belül - segédeszköz igénybevételével sem – közlekedni (3 at)

173%

- Összege: ktsgvetési tv
- Egyet ápolhat és egy embert egy ápolhat, max. 4 órás kereső tevékenységet folytathat, nem lehet nappalis
-
-

Gyermekek otthongondozási díja

- az a vér szerinti vagy örökbefogadó szülő, aki a súlyos fogyatékoságából eredően önellátásra képtelen vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekéről, vagy a tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen gyermekéről gondoskodik, (Egyazon gyermekre tekintettel csak egy szülő számára állapítható meg), vagy a szülőn kívül a gyermekkel közös háztartásban élő hozzátartozó, ha a szülőnek az ellátásra való jogosultságát a gyermekekre tekintettel korábban már megállapították, de a szülő meghalt
- 2019-ben 100 000 (ha többet nevel, 150 000)

Települési támogatás

- A települési önkormányzat rendeletében a havi rendszerességgel nyújtott települési támogatás havi összegét úgy kell szabályozni, hogy az nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.
- A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

Természetben nyújtott szociális ellátások

- Közgyógyellátás (Alanyi: rokkantsági ellátás, öregségi nyugdíj, ha korábban rokkantsági ellátást kapott, akire magasabb családi pótlékot adnak, nevelésbe v. átmeneti gondozásba vett, egészségkárosodott, kp szocseg.. Normatív: a havi rendszeres gyógyító ellátásnak elismert térítési díja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 10%-át meghaladja, feltéve hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, egyedülélő esetén 150%-át) Egyéni (max ktsgvet. Tv 2006-ban 12000 ft) és eseti gyógyszerkeret. Házi vagy intézmény orvosa igazolja.
- Köztemetés (A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat 21 napon belül - gondoskodik az elhunyt személy közköltségen történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az nem gondoskodik. Az elhunyt személy utolsó lakóhely szerinti települési önkormányzat a köztemetés költségét megtéríti. A költségeket hagyatéki teherként a területileg illetékes közjegyzőnél bejelenti, vagy az eltemettetésre köteles személyt a köztemetés költségeinek megtérítésére kötelezi.)

Szociális szolgáltatások (személyes gondoskodás)

- falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,
- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- családsegítés
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- közösségi ellátások (normatíva lett)
- támogató szolgáltatás, (normatíva lett)
- utcai szociális munka,
- nappali ellátás (idősek nappali ellátása, beteg, fogyatékos)
- Szociális szolgáltatásokhoz hozzáférést

Települési önkormányzat, ha a közös hivatal a székhelyén van vagy van saját polgármesteri hivatal

3000 fő feletti település

10 000 fő feletti település

30 000 fő felett: időskorúak gondozóházát, éjjeli menedékhelyet, hajléktalan személyek átmeneti szállását

állam

Szakosított ellátás

- a) az ápolást, gondozást nyújtó intézmény (10-150 fő)
- b) a rehabilitációs intézmény,
- c) a lakóotthon
együtt: tartós bentlakásos intézmény
- d) az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény
együtt: bentlakásos intézmény
- e) a támogatott lakhatás,
- f) az egyéb speciális szociális intézmény

A falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás

- célja az aprófalvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közzolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.
- (2)⁴²⁷ A falugondnoki szolgáltatás hatszáz lakosnál kisebb településen működtethető. Amennyiben a falugondnoki szolgáltatás létesítését követően a település lakosság száma tíz százalékot meg nem haladó mértékben emelkedik hatszáz lakos fölé, a szolgáltatás tovább működtethető.
- (3)⁴²⁸ A tanyagondnoki szolgáltatás legalább hetven és legfeljebb négyszáz lakosság számú - külön jogszabályban meghatározott - külterületi vagy egyéb belterületi lakott helyen működtethető.

Az étkeztetés

- azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen
- *a) koruk, b) egészségi állapotuk, c) fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, d) szenvedélybetegségük, vagy e) hajléktalanságuk miatt.*
- (2)⁴³⁵ Az (1) bekezdés szerinti jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg.

Házi segítségnyújtás

- A szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást: szociális segítséget vagy személyi gondozást.
- a) a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- b) a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- d) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét. |
- e) az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását, b) a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- Szakápolás szükséges: otthonápolási szolgálat
- Vizsgálni kell a gondozási szükségletet (kérelem alapján az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő végzi el) max 4 óra/nap

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

- a saját otthonukban élő,
- rászoruló,
- a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes
- Időskorú/ fogyatékos/ pszichiátriai beteg
- az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás
- Biztosítani kell: segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, *b) a* probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét, *c) szükség* esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

Családsegítés

- szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt
- okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, életvezetési képesség megőrzése
- Jelzőrendszer: jegyző, a járási hivatal, a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat+ egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek
- Családsegítés a gyermekjóléti szolgálatással egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető
-

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) ellátásokhoz, szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c)⁴
a szociális segítőmunka: a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok meg
- d)⁴⁴⁸ a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos
képességfejlesztést,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkal és lakhatási problémá

illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását
⁴⁴⁹
a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,

Közösségi ellátás

A pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére nyújtott

- közösségi alapellátás

(*a*) a lakókörnyezetben történő segítségnyújtást az önálló életvitel fenntartásában, *b*) a meglévő képességek megtartását, illetve fejlesztését, *c*) a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését, *d*) a pszichoszociális rehabilitációt, a szociális és mentális gondozást, *e*) az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését, *f*) megkereső programok szervezését

- alacsonyküszöbű ellátás (ártalomcsökkentés, kríziskezelés)

Támogató szolgáltatás

Fogyatékos személyek

- lakókörnyezetben történő ellátása, (elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás)

Utcai szocmunka

- hajléktalan személy helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérését, szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedés megtételét.

(a miniszter regionális illetékességgel diszpécserközpontokat jelöl ki az utcai szociális munkát végző szervezetek közül)

Nappali ellátás

- hajléktalan személyek
- a saját otthonukban élő,

a) 18 feletti egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,

b) 18 feletti pszichiátriai és szenvedélybeteg (ha nem igényel fekvőbeteg ellátást)

c) 3 év feletti felügyeletre szoruló fogyatékos, autista

-

Napközbeni tartózkodás, társas kapcsolatok, alapvető higiéniai szükségleteik kielégítése, napköz

-

Ápolást, gondozást nyújtó intézmények

Teljeskörű ellátás: napi legalább háromszori étkeztetés, szükség szerint ruházat, textília, mentális gondozás, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátás, lakhatás:

- idősek otthona,
- pszichiátriai betegek otthona,
- szenvedélybetegek otthona,
- fogyatékos személyek otthona,
- hajléktalanok otthona

Idősök otthona

- 18 életévet betöltött, megfelelő gondozási szükséglettel/ bennlakó házastársa gondozási szükséglet nélkül is/ a lakók 15%-a lehet önköltség megfizetésével gondozási szükséglet nélküli
- Külön gondozási egységben, csoportban a demenseket
- Támogatást ktsgvetési tv tart.

Fogyatékos személyek otthona

- Elkülönítetten kell megszervezni a kiskorúak és a felnőttek, valamint az enyhe értelmi fogyatékos személyek és a középsúlyos, illetve súlyos értelmi fogyatékos személyek ellátását.
- kiskorúak esetében: az ápolással, gondozással párhuzamosan biztosítani kell a korai fejlesztést és gondozást, vagy a fejlesztő nevelést ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel való együttműködést, továbbá az iskolai tanulmányok folytatásának segítését
- nagykorú fogyatékos személy: állapotának megfelelő önállóság, döntési lehetőség biztosított legyen, biztosítani kell szinten tartó, képességfejlesztő foglalkoztatást, továbbá sport- és szabadidős tevékenység végzését is.
- Rehab részleg működtethető

- A pszichiátriai betegek otthonába krónikus pszichiátriai beteg vehető fel, aki az ellátás igénybevételének időpontjában nem veszélyeztető állapotú, akut gyógyintézeti kezelést nem igényel, és egészségi állapota, valamint szociális helyzete miatt önmaga ellátására segítséggel sem képes
- A szenvedélybetegek otthonában annak a személynek az ápolását, gondozását végzik, aki szomatikus és mentális állapotát stabilizáló, illetve javító kezelést igényel, önálló életvitelre időlegesen nem képes, de - a külön jogszabályban meghatározott - kötelező intézeti gyógykezelésre nem szorul.
- A hajléktalanok otthonában olyan hajléktalan személy gondozását kell biztosítani, akinek az ellátása átmeneti szálláshelyen, rehabilitációs intézményben nem biztosítható és kora, egészségi állapota miatt tartós ápolást, gondozást igényel.

Rehabilitációs intézmények

- *a)* a pszichiátriai betegek,
- *b)* a szenvedélybetegek,
- *c)* a fogyatékos személyek,
- *d)* a hajléktalan személyek részére

A támogatott lakhatás/ lakóotthon

- a fogyatékos személyek,
- Pszichiátriai betegek
- szenvedélybetegek

Támogatott lakhatás

- *a)* a lakhatási szolgáltatást (6 fő vagy 7-12 vagy max 50 fő)
- *b)* az önálló életvitel fenntartása, segítése érdekében mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett életvitelt,
- *c)* az ellátott életkörülményeinek figyelemmel kísérését biztosító kísérő támogatást, *d)* az ellátott komplex szükségletfelmérése alapján, erre vonatkozó igény esetén *da)* az étkezést, *db)* az ápolás-gondozást, *dc)* a fejlesztést, *dd)* a társadalmi életben való részvételt segítő szolgáltatásokat.

Lakóotthon (8-12 vagy 14)

Rehab vagy fogyatékosoknál ápoló-gondozó is lehet

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

Ideiglenes jelleggel legfeljebb egyévi időtartamra teljes körű ellátás (orvos szakvéleményére egyszer egy évre meghosszabbítható, hajléktalanokra nem vonatkozik a korlát)

- *a)* időskorúak gondozóháza; (betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni)
- *b)* fogyatékos személyek gondozóháza; (ellátása családjukban nem biztosított, vagy az átmeneti elhelyezést a család tehermentesítése teszi indokolttá)
- *c)* pszichiátriai betegek átmeneti otthona;
- *d)* szenvedélybetegek átmeneti otthona;
- *e)* éjjeli menedékhely;
- *f)* hajléktalan személyek átmeneti szállása;
-